

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravištvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Učiteljstvo in deželnozborske volitve.

(Iz učiteljskih krogov.)

Skoro se bodo vršile volitve v deželni zbor, a v slovenskih časopisih čita se le malo ali pa nič o kandidaturah in ko bi se sodilo samo po časnikih, bi niti ne vedeli, da stojimo sredi volilnega gibanja, ki pa do sedaj še nema pravega oficijalnega značaja, temveč se vrši še vedno za zavidnimi kulisami.

Časniki imajo menda svoje uzroke, da se zavijajo v tajnostni molk, nam pa se zdi potrebno javno izraziti svoje mišljenje, kajti ravno učiteljski krogi se močno zanimajo za predstoječe volitve, ker je zakonodajstvo o ljudskem šolstvu izročeno deželnemu zboru, ker ima deželni odbor voliti dva člana v deželni šolski svet, to je v ono deželno oblast, katera oddaja službe ljudskim učiteljem in stavi svoje predloge pri nameščenju proforskih služeb na srednjih šolah.

V minulem deželnem zboru ni imelo učiteljstvo nobenega zastopnika iz svoje srede, in šolske postave delal in kupal je po svojem kroji — Vesteneck. Ali se hoče tudi sedaj, ko se ima kakih 12 praznih sedežev popolniti z novimi kandidati, učiteljstvo prezirati po polnem? Ni li učiteljstvo jeden najznamenitejših faktorjev v deželi, kateri faktor gotovo zasluži, da bode poleg družih stanov zastopan vsaj po jednom svojih članov? Ni nam namen slavo peti učiteljstvu, pa priznati se mora, da se je učiteljstvo pošteno trudilo in se še trudi za naobražanje naroda in da se je naše slovstvo najbolj razvilo po neumornem delovanju učiteljev in se ve da v prvej vrsti po marljivosti slovenskih profesorjev na srednjih šolah, ki so nam priredili knjigo za knjigo in največ storili za prospeh našega slovstva, s tem pa tudi za napredek naroda.

Zaradi tega nam gotovo ne bode nihče v zlo jemal, ako i mi od svoje strani odločno zahtevamo, da centralni volilni odbor vsaj jednega kandi-

data nasvetuje izmej učiteljskih krogov. Čuje se sicer in to nas je močno veselilo, da je centralni odbor povpraševal po dolenjskih mestih, bi jim li ugajala kandidatura g. profesorja Šukljeja. Čuli smo tudi glase iz Krškega in Črnomlja, da so vsi narodni volilci ne samo zadovoljni s to kandidato, ampak da so tudi odločno protivni vsakej drugej kandidaturi. Tem bolj smo se tedaj začudili, da se je v Rudolfovem kot kandidat oglašil vse časti vredni gosp. prošt Urh in svaril volilce pred prof. Šukljejem, ko mora vendar gospod prošt dobro znati, da je baš njemu kandidatura v veleposestvu zagotovljena.

Odstraniti se tedaj hoče jedini kandidat učiteljsva, mož, ki uživa naše popolno zaupanje, čegar izredno sposobnost pripoznala je bela Ljubljana, izbravši ga mestnim odbornikom, kakor tudi predsednikom mestnega šolskega sveta in mestnim zastopnikom v deželnem šolskem svetu. Nam gotovo ne pride na misel godrnjati, ako se poleg g. Kluna kandidujejo, kakor se sploh govori, še štirje gospodje duhovskega stanu v deželni zbor, pa zagotavljam smemo, da bi vse učiteljstvo čutilo se razžaljeno, ako se mu odvzame jedini sedež, kateri mu je nameraval centralni odbor.

Osemdeset profesorjev srednjih šol in nad štiristo ljudskih učiteljev, tedaj jako odličen del inteligence v deželi, ima vsaj pravico zahtevati, da se ne prezira in to tem bolj, ker je učiteljstvo jeden najkrepkejših stebrov slovenskega razumnštva.

Zaradi tega pa gledamo zaupljivo na vrla dolenjska mesta in pričakujemo, da vsi narodni volilci oddajo svoj glas svojemu dolenjskemu sorojaku, po svoje vednosti, delavnosti in odločnosti v vseh narodnih vprašanih odličnemu profesorju g. Šukljeju. To bode na korist volilcem samim, učiteljskemu stanu pa na ponos in v posebno zadovoljnost.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 2. junija.

V štajerskem deželnem zboru interpeloval je grof Wurmbrand vlado, da-li jej je znano, da so se v pretečenem mesecu potom župnijskih in županijskih uradov po gorenjem in srednjem štajerskem razširjala tiskana vabila, v katerih so se vse občine nagovarjale, da podpišejo po klubu stanke prava štajerskega deželnega zbora in kanoniku Karlonu izdelano adresno, katera naj bi se izročila Nj. Veličanstvu ob njegovem bivanju v Gradcu. Političen klub je torej poskušal jeden del dežele izvabiti k podpisu posebne poklonitvene adrese; ker ima ta čin obliko politične demonstracije in se da domnevati, da se hoče spodnja Štajerska pri poklonitvi ločiti od srednje in gorenje Štajerske, s čimer se ne bi pokazala niti jednota dežele niti vzajemnost lojalnih čutov vsega prebivalstva, vpraša interpelant vlado: smatra-li ona tako početje političnega kluba korektnim in bi-li dovolila, da se taka adresa po posebnej deputaciji izroči cesarju? — Namestnik baron Kubeck je odgovoril, da je sicer jedino postavno zastopstvo pri poklonitvi deželni zbor, da pa ni nobenega zadržka, ako se hočejo občine tudi poklonjati cesarju.

V Lvovu biva mejpotoma v Rim nekdanji nadškof varšavski, Felinski, ki je živel dvajset let v prognanstvu. Obiskal je ondukajšnje škofo, namestnika in deželnega maršala. Poljsko meščanstvo želi sivemu dušnemu pastirju napraviti velikanške ovacije, Felinski pa jih prosi zdržati se vsakih demonstracij proti Rusiji.

Irvaški sabor otvoril se bode kmalu potem, ko bode cesar potrdil načrt postave o organizaciji politične uprave, da se predloži zboru v obravnavanje. Po določenih tega načrta odvzeti se ima občinam breme preobširnega področja. Glavni del njih dozdanjih opravil, davkarstvo, preide na samoupravne uradnike okrajnih oblastij. Težišče uprave bode v okrajnih uradih, ki bodo s svojim obširnim področjem postali nov element uprave. Tak nov element bodo tudi komisijoni komitatske uprave. V

LISTEK.

Pillone.

(Danski spisal Viljem Bergsöe, poslovenil I. P.)

(Dalje.)

„To je pa bilo vendar preveč. Kakor tigra plane mlado dekle, da dobi nazaj iztrgani kinč. Ženin skočil je vmes, a ta trenutek dobil je tako gorko zaušnico, da bi ne bil mogel verjeti, da mu jo je priložila drobna in nežna roka. A predno se je začel daljši spor, priskočil je mladi sviralec in surovo postavil svojo spremljevalko k steni, kjer se je ihté zgrudila na tla, on se je pa podal na svoje prejšnje mesto.“

„Nekaj trenutkov pozneje je ustala. Bila je bleda kakor smrt, pesti imela je stisnene, in črte na njenem obrazu bile so take, da sem prvokrat razumel staro pravljico o okamnelej Mežuzinej glavi. Sovraštvo, jeza in smrtonosna blaznost bile so združene v pogledih, s katerimi se je ozirala za nevesto in svojim spremljevalcem. Na to se je umaknila v

temno senco, katero je narejal kviško moleči skalnati rob, in zašepetala je beraču nekaj besed na uho, in ta je hitro odšel po stezi, ki drži k razvalinam gradú kraljice Ivane.“

„Prišlo mi je na um, da ta človek nekaj hudega namerava, ker se je tako lahko in tiho plazil po kamnitej stezi proti morju. Zaprl sem svojo mapo in skrili jo za skalo, ter šel sem za njim, da bi vedel, kaj da namerava.“

„Moja radovednost bila je hitro zadovoljena; videl sem grbca plezati na neko štrlečo skalo, visečo nad vodo. Zaslišal sem zamolklo šepetanje, na katero se je odgovorilo z žvižganjem. Zaslišal sem rožljanje orožja, poluglasne komandine klice, ter ta trenutek zletel je lahki čoln ob strmem bregu.“

„Kljubu sence, katero so delale skale, videl sem dovolj, da sem vedel vse. Bil je čoln carinskih uradnikov in moja družba bili so tihotapci, katere so hoteli prehvapiti. A kdo je bil bogati tujec in njegova spremljevalka? Tega ne sem premišljeval, tekem sem po stezi in kmalu skočil sem mej plešalce. Bomba bi ne bila napravila večjega učinka. Godba je utihnila, možje s pretečimi obrazi zbrali

so se okrog mene. Jaz se nesem za to nič zmenil, skočil sem naravnost k mlademu možu, iztrgal mu gitaro iz rok in zaklical:

„Bežite! Doganieri gredó!“

„Pri teh besedah bilo je, kakor bi bila strela udarila. Ženske so kričale, moški so pa osupnjeni drug drugu pogledovali, noben ni vedel, kaj storiti; samo tujec bil je miren. Potegnil je revolver izza pasa, ostro me pogledal in rekel hladnokrvno:

„Kdo ste vi?“

„Tuj umetnik, katerega sta privabila ples in godba,“ odgovoril sem mu, in uprl vanj oči.“

„Nikdar vas ne pozabim,“ rekel je mladi mož preiskujoč zaklopnice svojega revolverja. „Pa bežite od tod, kroglje tudi lahko zadenejo tujca.“

„Komaj je izpregovoril te besede, pa se zaslišijo komandini klici od pristanišča sem. Žandarji in doganieri prikazali so se pri skalnatej steni kakor črne pošasti, ki so prilezle iz globočine morja. Hitro bile so vse luči in svetilnice upihnene, ženske in otroci bežali so v koče, pri mesečini videl sem žandarskega častnika prihiteti na čelu svojih ljudij, ter zagrmel je klic:

vsem načrtu izpeljan je glavni znak moderne uprave: nje ločitev od pravosodja.

Vnanje države.

Perzijski šah vzprijel je v svečane avdi-jenci avstrijskega poslanika barona Kozjeka, kateri mu je izročil svoja poverilna pisma. Šah izrazil je odgovoreč na nagovor barona Kozjeka svoje sočuvstvo in prijazno mišljenje do cesarske hiše avstrijske in vse države.

V četrtek prenesle so se ruske koronacijske regalije iz prestolne dvorane v orožnico Granovitaje palate in sicer z istimi ceremonijami, kakor pri prejšnjem prenosu iz Oružnaje palače. Ob 5. uri vršil se je v Granovitaji palači obed, katerega se je udeležila vsa duhovščina in uradniki prvih dveh činov. Zvečer pa je bil pri maršalu moskovskega plemstva sijajni ples, katerega se je udeležil car s carico, vse kneževske osebe, poslaniki, plemstvo in načelniki moskovskih uradov. Car pričel je ples z nadvojvodinjo Marijo Terezijo, carica pa z maršalom plemstva. — Prej ta dan vzprijel je bil car v posebnej avdi-jenci koronacijsko deputacijo vzhodno-rumelijske deželne uprave. — Za današnjo ljudsko veselico delajo se velikanske priprave. Moskva je še vedno napolnena s tujci; le nekatere inostrane kneževske osebe pripravljajo se že na odhod. Povsod vlada najlepši mir in red. — V Peterburgu se baje uhod carjev ne bo vršil slovesno. Iz kolodvora pada se dvor po vzprejetej deputaciji mesta in plemstva v Kazansko cerkev in od letod v Peterhof.

Dopisi.

Iz Tolmina 31. maja. [Izv. dop.] Na bin-koštni ponedeljek popoldne napravilo je tolminsko godbeno društvo izlet k „strelišču“. Udeležili so se tega izleta udje imenovanega društva s svojimi družinami in veliko drugih ljudi. Vreme bilo je ugodno. Godba je igrala, glede na kratek čas vežbanja, izvrstno. Plesalo se je in igralo do trde noči. Gostilničar „Jonzel“ točil je dobro pivo in vino. Vse se je veselilo v lepem redu pod krasnimi lipovimi in kostanjevimi drevesi. Tolminci imajo za veselice res lep prostor, moali bi ga večkrat obiskovati. Želim torej godbenemu društvu, da bi še v prihodnje tako napredovalo in nas kmalu razveselilo s kakim izletom. Družega društva, katero bi napravilo kako veselico, tako nemamo.

Čitalnica tolminska, nekdanj sloveča kot jedna prvih na Primorskem, spi že nekaj let sem, dvomim, da se še kdaj vzbudi. Uzrok, da Čitalnici ni mogoče nobene veselice napraviti, je jedini ta, da se je narodno petje po polnem zgubilo. Stari poprejšnji pevci, kateri so pred leti zaradi svojih izvrstnih glasov daleč okolu sloveli, so se deloma po službah razkropili, deloma so pa pomrli. Sedanji fantje, ki so sicer pred nekaj časom veselje do petja kazali in se tudi nekoliko že naučili, so pa zaradi godbe zadržani; moralo se je tedaj poučevanje v petji opustiti.

Zgubilo se je pa ne le narodno ampak tudi cerkveno petje, pri slovesnih mašah pojeti zdaj le še dve dekleti; pa bojim se, da jih sovražniki cer-

kvenega, posebno pa cecilijanskega petja odvrnejo in pregovore, da tudi ti dve opustiti petje.

Ustanovilo se je dne 17. t. m., kakor ste čitali, društvo, katero bo imelo nalog, upeljati v cerkev cecilijansko petje. V Tolminu se je tako petje pri slovesnih mašah že upeljalo, pa tukajšnjemu ljudstvu nič kaj ne dopada, ker zdi se mu preveč mrtvaško. Moj namen sicer ni o petji soditi, vendar rečem toliko, da cecilijansko petje je umetno in v pravem cerkvenem duhu, to je za cerkev bolj spodobno, kakor je bilo prejšnje. Za umetno petje pa je treba umetnih ali izurjenih pevskih močij, katerih pa žalibog sedaj v Tolminu močno pogrešamo. Obžalovanja vredno je, da narodna stvar v Tolminskem okraji od dne do dne hira. Veliko jih je takih slovenskih sinov in hčera, ki se sramujejo svojega materinega jezika, posebno pa imajo to šibkost dekleta, ki so jedno ali dve leti služila v Trstu; kadar se namreč taka dekleta zopet vrnejo na dom, se vedejo, kakor da so pozabila materinščino in klestijo italijaniščo, da se Bogu smili. Lep napredek za narod, kaj ne? V časopise piše se malo ali nič. Navadno imajo dopisi iz Tolmina in tolminske okolice le napade na posamične osebe, tako nedavno na tolminskega okrajnega zdravnika. Moja dolžnost sicer ni, potezati se za okrajnega zdravnika, vendar mi taki napadi ne dopadajo posebno.

V tolminskem sodnijskem okraji bi morali imeti dva zdravnika, jednega v Tolminu, jednega v Kobaridu. Pogovorite se gg. župani tukajšnjih občin, kako bi se mogel k nam dobiti še jeden zdravnik.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

V Ljubljani 29. maja.

(Dalje.)

Mestni odbornik g. Žužek poroča o kranjske industrijalne družbe prošnji za doplačilo po kolavdaciji klavnice pripoznane svote in nasvetuje, da se prošnja izroči pravnemu odseku. (Sprejeto.)

Gosp. Žužek nasvetuje nadalje, da se prošnja ljubljanskega prostovoljnega gasilnega društva za nakup novega voza za vodo usliši in se kupi nov voz na mestne stroške.

Predlog sprejme se jednoglasno.

G. Žužek poroča potem o mestnega magistrata nasvetu, da bi se nova Resljeva cesta posula s peskom. Poročevalec pravi, da je treba, da se posuje cesta še 10 centimetrov na debelo s peskom, 142 kub. metrov peska pa mora nazaj postaviti stavbena družba kranjska, ali pa plačati 145 glđ. 32 kr.

Dr. vitez Bleiweis-Trsteniški se čudi, da je mestni stavbeni urad pozabil staviti v proračun za posipanje potrebni tanji pesek in izreče grajo stavbenemu uradu zaradi tako površnega postopanja.

Župan gosp. Grasselli v obrambo mestnega stavbenega urada konstatira, da je stavbeni urad pač stavil tanji pesek za posipanje ceste v prora-

čun, da pa je prejšnji stavbeni odsek mestnega zbora to svoto iz proračuna izbrisal.

Gospod Peterca predlaga, naj bi se na cesto navozilo prahu in blata, potem se bode nasipano kamenito gradivo najprej zvezalo in utrdilo.

Poročevalec g. Žužek meni, da bi se morala ta cesta, ki ima namen služiti težkim vozovom, vse drugače napraviti. Treba je bilo podlage iz debelega kamena, potem še le šute in peska. Vprašanje je, ali se bode kdaj cesta utrdila ali ne. Tudi kanal je premajhen in prenizek, ravno tako kakor pri klavnici in prišlo bode do tega, da se bo moralo vse podreti in na novo napraviti.

Predlog g. Peterce se ne sprejme, odsekov predlog pa z dostavkom, da se primeša pesku nekoliko prsti.

Mestni odbornik g. profesor Šuklje poroča v imenu šolskega odseka o prošnjah mestnih nadučiteljev gg. Andreja Praprotnika in Leopolda Belarja in mestnega učitelja Frana Raktelja, da se njim dovoli pristujoča petletna doklada od 1. januarja 1883, katerej prošnji zbor jednoglasno brez razgovora pritrdi.

Nadalje poroča v imenu šolskega odseka o prošnji kateheta na mestni dekliški šoli g. Josipa Resnika za povišanje dosedanje nagrade, katera znaša 200 glđ. Poročevalec nasvetuje, da se z ozirom na veliko važnost predmeta, katerega g. katehet poučava in z ozirom na okoliščino, da se je otvoril na tej šoli peti razred, remuneracija poviša za 50 glđ. na leto, kateremu predlogu mestni zbor jednoglasno pritrdi.

G. Šuklje poroča potem o nagradah za nadaljevalno poučevanje rokodelskih učencev na mestnih ljudskih šolah. Šole obiskuje 211 učencev in nagrada znaša za dva vodji in štiri učitelje celoletno 660 gold. Poročevalec nasvetuje, da se prva polletna nagrada v znesku 230 gold. nakaže v izplačilo, čemur zbor pritrdi.

Potem poroča o računskem sklepu dotacije za c. kr. veliko realko. Dohodki znašali so 3985 glđ., stroški pa 4028 glđ. 47 kr., tedaj je primanjkljaja 43 glđ. Zbor poročilo odobri.

G. prof. Šuklje poroča v imenu šolskega odseka o šolskega sveta dopisu, glede podučiteljskih šolskih doklad. (Konec prih.)

Domače stvari.

— (Gosp. dr. M. Samec), župan v Kamniku, odpovedal se je vsem javnim dostojanstvom. Vsak, kdor pozna Samčeve zasluge za preprijazno Kamniško mesto in za probujenje narodne zavesti, bode ta korak tako globoko obžaloval, kakor Kamničanje sami. Zatorej moramo svojemu začudenju dati javni izraz, da se mu od neke strani še zdaj predbaciva „liberalnost“ in „znao versko mišljenje“, akoravno se je gosp. dr. Samec vseskozi obnašal popolnem pravilno in možato, in akoravno ni nikakor umestno pomnoževati že itak preveliko razdraženost.

— (Trgovinska in obrtna zbornica kranjska) je v včerajšnji seji vzprijela novi volilni red v smislu dopisa trgovinskega ministerstva.

— (Ljubljanske preparandke) navdušujejo se za plavice in te dni opazovalo se je, da je vsaka imela tako cvetlico utakneno v nedriji. Mislimo, da se morajo take demonstracije na šolskih klopeh takoj odlično zatreti, kajti pregovor veli: „Zgodaj začne žgati, kar kopriča če postati“. Razposajenim gospicam pa bi svetovali, ako so jim plavice že tako silno prirastle k srcu, naj bi se potrudile na pripravnico v Berlin, kajti pri nas so plavice tako nepotrebne, kakor preparandke, ki demonstrujejo na omenjeni način.

— („Ljubljanskega Zvona“) izšla je včeraj 6. številka.

— (Gosp. Eduard Volčič) novo imenovani avskuitant za Kranjsko odredjen je v Rudolfovo.

— (50letnico svojega poslovanja) praznoval bode jutri, v nedeljo 3. t. m., gosp. Janez Lindtaer, stavec v tiskarni Ig. pl. Kleinmayr & Bam-

„Ne ustavljajte se! Obkoljeni ste! Upor bi nič ne koristil!“

„Zaseženi tihotapci gledali so obupno drug družega; povsod sem videl povešati samokrese in bodala. Zaslisi se pretresujoč krik, podoben tonovskičnemu, od morja sem; in kakor bi trenil skoči neznan tujec na neko skalo in krene proti morju.“

„Prepozno je, Pillone!“ zaklical je žandarški poveljnik, ko je potegnil svoj revolver in pomeril nanj. „Mrtev ali živ — tako se glasi povelje.“

„Tako si pa vi prvo izberite, gospod Cavalletti!“ odgovoril je ponosno mladi mož. „Do zdaj je še Pillone vselej zadel.“

„Kri se mi je ustavila v žilah. Da se bo tako na hudo obrnilo, nesem mislil. Počilo je dvakrat in jedno kroglo slišal sem žvižgati mimo mene, mladi častnik se je pa zvrnil na hrbet. Pillone skočil je zopet v šotor, od koder je skozi temne uhode bežal v skalnato steno. Razdraženi žandarji drli so za njim, a predno so mogli najti njegovo skrivališče, jim je zopet ušel skozi drugo votlino, podrl je s svojo velikansko močjo mlaj, na katerega je bil oprt šotor in pokopal jih pod šotorovo platneno streho,

ter kakor bi trenil bil je pri morji. Tretjikrat zaslisi sem ostro, skoz ušesa zveneče znamenje žvižgati nad valovi, potem sem ga pa videl potopiti se v vodo, in kakor fosfor bliščečo progo gibati se proti podvodnemu grebenu konci zemelnega jezika.“

„Čez nekaj minut spravili so se žandarji na noge. Ne da bi se bili za me zmenili, tekli so naravnost na kraj, kjer so za predznim plavčem pošiljali kroglo za kroglo, pa brez družega upliva, kakor da je proga izginila in se malo dalje zopet pokazala. Na konci grebena se je zopet pokazal ozki čoln, ter zaslislalo se je plunkanje in porogljivo smejanje, in čola je odplul kakor delfin proti Sorrentu...“

„Prišedši drugi dan v kavarno, bral sem v „Giornale di Napoli“, da so zaman skušali ujeti Pillona mej tihotapsko druhaljo na bregu. Ujeli so pa njegovo ljubico Filomelo, od katere upajo zvedeti važne stvari, ker so pri njej našli mnoge dragocenosti in kinč nenavadne vrednosti.“

„To bilo je moje prvo snidenje s Pillonom.“

(Dalje prih.)

berg. — Jubilant porojen 20. junija 1820 v Ljubljani, ustopil je l. 1833 kot vajenec v c. kr. okrajno tiskarno g. Jožefa E. Janschitzja v Mariboru, postal l. 1839. stavcem ter kot tak služboval še jedno leto. Maribor zapustivši podal se je v Varaždin ter bival ondu do konca julija 1840 v tiskarni gospoda Jož. Platzer-ja. Vrnivši se slednjič zopet v svoj mili rojstni kraj, ustopil je v tiskarno Ig. pl. Kleinmayr-a — pozneje Kleinmayr & Bamberg, kjer služi mirno in tiho svojemu poslu in gospodarju že celih 43 let. — Povodom tega priredi mu „društvo tiskarjev za Kranjsko“ v vrtnih prostorih gostilnice „pri Zvezdi“ slavnostni koncert z godbo in petjem. Svirala bode godba c. kr. pešpolka baron Kuhn št. 17. Pevski del pa izvršujejo s posebne prijaznosti gg. narodni pevci. Začetek pri vsakakoršnem vremenu ob 7. uri zvečer.

— („Tržaškemu Sokolu“) je policija prepovedala udeležiti se oficijalno tabora v Brezovici poleg Materije. So pač morali biti grozno tehtni uzroki!

— (Trgovsko bolniščno in penzijsko društvo v Ljubljani) praznuje spomin svojega ustanovljenja in umrlih udov in dobrotnikov s sv. mašo jutri ob 11. uri v kapeli hiralnice sv. Jožefa v Kravjej dolini.

— (Občni zbor tukajšnjega bolnišnega in invalidnega podpornega društva) vršil se je zadnje nedeljo popoldne ob 2. uri v salonu čitalniške restavracije v navzočnosti 40 udov. Predsednik g. Bonač pozdravi došle družtvenike in naglašja, da je bilo delovanje društva pretečeno leto jako povoljno. Računovodja in zapisnikar g. Grilec prečita računski sklep za čas od 1. maja 1882 do 30 aprila 1883, iz katerega je razvidno, da je imelo društvo v pretečenem letu dohodkov 3183 gl. 4 kr., stroškov pa 740 gl. 9 kr. Ostalo premoženje je tedaj 2442 gl. 95 kr., naloženo v kranjske hranilnici. V imenu pregledovalnega odseka izjavi g. Delakorda, da je našel odsek društveno blagajnico in knjige popolnem v redu, kar zbor jednoglasno na znanje vzame. O volitvi odbora se je dalje časa obravnavalo, ker sta se blagajnik g. Žgank in knjigovodja g. Grilec zaradi mnogih družih poslov odpovedala. Sprejel je zbor odpoved g. Žganka a knjigovodja g. Grilec pa je bil zopet jednoglasno in mej občnim odobravanjem voljen ter je vzprejel volitev. V odbor so bili voljeni: Predsednikom: g. Bonač; namestnikom: g. Šusteršič; računovodjem in zapisnikarjem: g. Grilec; blagajnikom: g. Kovačič. Odborniki: gg. Jereb, Majar in Tavčar; pregledovalci računov: gg. Delakorda in Kvas. Izrekla se je zahvala kranjske hranilnici, ki je društvu l. l. podarila zopet 100 gl. Sprejel se je tudi predlog, da se društvenemu, že nad deset let izredno požrtovalno, izvrstno delujočemu in obče priljubljenemu društvenemu zdravniku dru. Derču, ki je vse lansko leto društvene bolnike brezplačno zdravil, izreče presrečna javna zahvala. Poleg tega pa se je društvenemu odboru naročilo, da ukrene vse potrebno, da se g. dr. Derču izjavlja po posebnem vidnem znamenji zahvala društva. Ko so se rešili še nekateri društveno upravo dotikajoči predlogi, se občni zbor sklene.

— (V kranjsko hranilnico) bilo je meseca maja od 1785 strank uloženih 360.308 gl., izplačanih pa 1983 strankam 282.653 gl. '89 kr. Tedaj 77.654 gl. 11 kr. več uloženih nego izplačanih.

— (Vabilo.) „Celjsko učiteljsko društvo“ bode imelo svoj prihodnji mesečni zbor dne 7. junija t. l. v okoliški šoli in Celji. Začetek ob 11. uri dopoldne. K obilnej udeležbi vabi rajudno odbor.

— (Gostilnica „Na Vinca rjih“ v Škofje Luki) otvorila se bode jutri popoldne, pri ugodnem vremenu slovesno z godbo. Obiskovalci Škofje Loke bodo gotovo z veseljem pozdravili vest, da je vrt prav lepo košat, ves obnovljen in da je restavracija gg. Marini in Deisinger izvrstna.

— (V Kranjske) je po proračunu za 1874. l. 262 ljudskih šol in 408 učiteljev. Stroški za šole in učitelje znašajo 208.875 gl. na leto.

Telegram „Slovenskemu Narodu“:

Krško 2. junija. Volilni shod. Večina volilcev in narodnjaki Šukljeja jednoglasno kandidatom in njegov program navdušeno sprejeli. Druga kandidatura tukaj nemogoča.

P. n. gg. volilci skupine Lož, Postojina in Vrhnika!

Na volilnih shodih v Postojini in na Vrhniki izrazili ste mi Svoje zaupanje s tem, da ste me vzpriji kot kandidata za deželni zbor. V istem smislu izreklo se je mesto Lož v pismu na centralni odbor.

S tem Vašim častnim zaupanjem hotel sem dobiti priliko, da koristim Notranjskej in narodu svojemu. Posebno bi si bil prizadeval spolniti gorečo željo Notranjcev, da bi dobili na cestah mitnice, ker so bremena, kakor so meni, bivšemu županu in večletnemu načelniku cestnega odbora, razmere znane, za našega posestnika neznosna.

Ker čutim od neke strani osobno nasprotstvo, veli mi moje rodoljubje, da se na občno korist in zaradi narodne discipline zahvalim za ponujeni mandat. Hvala vsem!

Ker se je na prvem volilnem shodu v Postojini poudarjalo, da bi se poslancem volil Notranjec, ki pozna težnje volilcev, priporočam Vam prav gorko gospoda dra. Hinka Dolence c. kr. pristava v Ljubljani s prošnjo, da meni namenjene glasove v njegovej osobi združite.

Z odličnim spoštovanjem

Franjo Hren.

V Ljubljani 2. junija 1883.

Narodno-gospodarske stvari.

Prvo občno zborovanje „Cesarjevič Rudolfovega sadjerejskega društva za Spodnji Štajer“.

V nedeljo popoldne 20. t. m. se je v Šent Jurji ob južni železnici, dasi je bilo deževno vreme, zbralo nad šestdeset prijateljev sadjerejstva iz raznih krajev in stanov.

Društveni ravnatelj g. dr. Gustav Ipavic izrazi svojo zadovoljnost o mnogobrojnej udeležbi — pri tako slabem vremenu, ter pozdravlja je navzočne otvori prvi občni zbor „Cesarjevič Rudolfovega sadjerejskega društva za Spodnji Štajer“. Prehajaje k poročilu o društvenem delovanju opomni, da se je iz poprejšnjega sadjerejskega društva, namenjenega šentjurske župniji, pretvorilo in razširilo v sedanje društvo, ki razteza svoj delokrog na ves Spodnji Štajer. Prejšnja društvena pravila so se primerno preuredila. Njegova visokost cesarjevič Rudolf je dovolil, da se sme tudi to razširjeno društvo, kakor prejšnje, po Njegovem imenu „Cesarjevič Rudolfovo“ in društveni vrt „Štefanjini vrt“ imenovati.

Društvo je od trške občine vzelo „trški pašnik“ (gmajno) v spodnjem trgu, ki meri nad jeden oral, v najem, ga globoko (75 ctm.) prekopati in z latami ograditi dalo. Divjakov se je po in presadilo 14.000, okolu 2000 se jih je razdelilo posestnikom, okolu 4000 se jih je požlahtnilo ter 8000 cepičev razdelilo.

Predelovanje „gmajne“ v vrt. ograjenje in vse druge potrebščine so prizadejale 680 gid. stroškov, predno se je vrt tako lepo priredil, kakor je zdaj; večino teh visokih stroškov pa so požrtvovalni in domoljubni tržani šentjurski nosili sami že pri prejšnjem društvu, za kar jim gre po pravici vsa hvala G. doktor objavi potem nekatera važnejša društva došla pisma, na pr. onega od glavnega pobočništva Nj. visokosti cesarjeviča Rudolfa, od mil. knezoškofa J. M. Stepischnegega.

Društvo se je obrnilo za podporo do ministerstva za poljedelstvo; prošnja je osobno izročil drž. poslanec g. dr. J. Vošnjak, ter jo toplo priporočal; g. minister je društvu obljubil podpore. Prošnje za podpore so se poslale tudi na vse okrajne zastope in posojilnice na Spodnjem Štajerji. — Tu naj omenim, da so se nekatere prošnje, komaj razposlane, že rešile, in to ugodno rešile za naše društvo; mej temi je slavno imenovati okrajni zastop celjski, posojilnico celjsko in posojilnico sevnisko. Od drugod pa se ugodne rešitve razposlanih in še razpošiljajočih se prošenj pričakuje.

H koncu g. ravnatelj še navdušuje in vse vabi — opominjajoč na tehten izrek našega presvitlega vladarja: „Z združenimi močmi!“ — na skupno

delovanje, ter navdušeno zakliče presvitlemu cesarju trikratno „slava“, kar mej navzočnimi živo odmeva.

Iz blagajnikovega poročila g. Fr. Praunseisa se povzema, da je društvo, odkar se je preustrojilo, imelo 192 gid. dohodkov; stroškov pa 154 gid. 13 kr. Udov šteje društvo do sedaj nad 200.

V pregledovalce računov se volijo gg.: Matija Kavčič, Fr. Kartin in Fr. Vučnik.

Iz poučjivega in živahnega govora g. Ivana Boštjančiča naj sledé tukaj le glavne poteze. Govoril je o pridobitvi in pripravljani pečki za sejaje, o gojitvi mladih drevesec, o presajanji mladih drevesec, o požahnenji drevesec, o zasajanji in presajanji večjih drevesec, kakšna drevesca naj se sade in od kod naj se dobivajo, kam naj se posajajo, kako naj se snažijo drevesca in o napravi drevesnic. Njegov govor bil je pohvalno vzprejet.

G. dr. Ipavic priporoča navzočnim mnogoštevilno zbranim kmetovalcem in drugim, ki bi utegnili biti v jednej ali drugej reči gledé sadjereje v zadregi, da naj se zaupljivo obrnejo do društva, ono jim bo šlo vsestransko po svoji moči na roko; priporoča tudi, da naj si vsak, komur je prilobnost, ogleda vrt in nasade večjega sadjerejca Vizjaka, po domače Pečovškega v Teharski fari.

G. M. Vizjak-Pečovšek izreče, da je pripravljen vsakemu pokazati vrt, raznotere nasade in poučiti v tej ali oni reči, ki spada v to stroko, ter da ga bo veselilo, če bode mogel komu kaj postreči.

Po odborovem sklepu priporočata g. dr. Ipavic in vitez Berks, da denašnji občni zbor g. dr. Haffnerja in g. grofa Attemsa z ozirom na obilne zasluge, ki sta si jih ta dva gospoda za sadjerejo pridobila, imenuje kot častna uda našega društva. Oba ta predloga se sprejmeta.

Tajnik društveni govori potem o potrebi poverjenikov po vseh večjih krajih Spodnjega Štajerja, da bo mogoče uspešnejše in obširnejše delovati, opisuje dolžnosti poverjenikov, ter priporoča pismeni predlog, ki ga je doposlal g. Franc Žiber, predsednik ptujskega učiteljskega društva, kateri nasvetuje nastavljenje poverjenikov.

Ta predlog se sprejme, ter se takoj za posamezne kraje nasvetujejo poznani, marljivi sadjerejci ali uneti domoljubi in prijatelji sadjereje ali gospodarskega napredka sploh, in sicer po jednega ali dva skupno, katera naj jedino delujeta društvu na korist.

Ko so se po daljšem nasvetovanji odbrali poverjeniki za kakih dvajset krajev, se po nasvetu g. dr. J. Serneca iz Celja izvolitev poverjenikov prepusti ravnateljstvu. — O izvoljenih poverjenikih se bo poročalo pozneje jedenkrat.

Tajnik obznani nadalje drugi društvu došli pismeni predlog g. Franc Praprotnika, nadučitelja pri D. M. v Pušavi nad Mariborom, kateri želi, da naj bi društvo pošiljalo sadjereje večje, spretno učitelje ob pečitnicah v razne občine, (ker vsak učitelj ni imel prilobnosti se v sadjereji spretno izuriti) da bi ondu poučevali šolsko mladež in druge odrasle z besedo in dejanjem, poučevali naj bi v šolskem (ali pa kakem drugem) vrtu praktično, vsako delo kazali in razlagali.

Gračak vitez Berks dodaje temu predlogu še sledeče: Ker smo se danes prepričali, da je g. Ivan Boštjančič spreten učitelj v sadjereji, da je ne le zmožen v sadjereji dobro poučevati, temveč, da je zmožen poučevati v domačem, kmetovalcem in sadjerejcem na Spodnjem Štajerji umljivem slovenskem jeziku, kar smo do sedaj težko pogrešali, se ravnateljstvu nalaga, da ono na merodajnem mestu doseže, da se g. Boštjančič imenuje potovalnim učiteljem, ter da se mu za to delo odloči plačilo, kakor drugim učiteljem v tej stroki; na dalje, da društvo poizve več takih spretnih učiteljev ter jih jednako priporoči.

Ves ta razširjeni predlog se sprejme.

Za tem predloga g. Mihael Vošnjak iz Celja, da naj bi se o prihodu cesarjevem tudi naše društvo v deputaciji poklonilo preljubljenemu našemu vladarju.

Ta predlog se z odobravanjem sprejme in se po gosp. Vošnjakovem predlogu izvolijo gospodje: dr. Gustav Ipavic, vitez Berks, Franc Kartin, Franc Praunseis in Matija Kavčič kot zastopniki društva, ki se bodo šli cesarju poklanjat.

Ko še g. dr. Josip Sernec iz Celja za obilni trud pri vodstvu društva in današnjega zborovanja izreče zahvalo ravnatelju g. dr. Ipavicu, se sklene prvo zborovanje „Cesarjevič Rudolfovega sadjerejskega društva za Spodnji Štajer“.

Valentin Jarc,
tajnik.

Prenesek . . . . . 9585 gld. 63 kr.	
Janežič Josip, zastopnik banke „Slavije“ v Lešah	— „ 95 „
Ravnikar Franc v Ljubljani	5 „ — „
Ribnica 13 × 13 × 13 = 1/13 8.	1 „ 69 „
Karol Hofer, župnik in zastopnik banke „Slavije“	3 „ 73 „
Fran Dominko, zastopnik banke „Slavije“ v Kobaridu	— „ 32 „
Fran Kogej, zastopnik banke „Slavije“ v Postojni	1 „ 03 „
Iz Sarajeva:	
Fran Oblak, računski svetnik	2 gld. — kr.
Josip Dobida, finančni koncipist	1 „ — „
Janko Pogorelec, računski oficijal	1 „ — „
Vkupe . . . . . 4 gld. — kr.	
Gospa Franja Toman v Ljubljani	2 „ — „
Lozar Gabriel, trgovec v Ljubljani	3 „ — „
Peter Majcen, zastopnik banke „Slavije“ v Hočah	— „ 15 „
Josip Dogša, zastopnik banke „Slavije“ v Središči	1 „ 88 „
Iz pušice pri Janezu Bonči in Antonu Plešnjari v Črnem Vrhu	— „ 63 „
Fran Šegula, stud. theolg. v Mariboru	— „ 90 „
Anton Uršič, zastopnik banke „Slavije“ v Št. Vidu pri Vipavi	— „ 40 „
Fran Kovač, zastopnik banke „Slavije“ v Ložu	2 „ 73 „
Nastran Ivan, zastopnik banke „Slavije“ v Radomlji	— „ 45 „
Na igralnih mizah v ljubljanskej Čitalnici meseca aprila	13 „ 90 „
Ivan Grahar, zastopnik banke „Slavije“ v Stebni	— „ 33 „
Vkupe . . . . . 9626 gld. 68 kr.	

Denašnje številki „Slovenskega „Naroda“ je priložen cenik slavnoznane firme za cerkveno kiparstvo J. B. Purger v Grödnju na Tirolskem, na katerega opozorujemo naše čest. bralce.

Tujci:

1. junija.
 Pri **Sionu**: Schadelook iz Trsta. — Kohn z Dunaja. — Wranitzki iz Trsta.
 Pri **Maliči**: Rauš z Dunaja. — Schmidt iz Beljaka. — Brüll z Dunaja.

Tržne cene v Ljubljani
 dné 2. junija t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	64
Rež,	5	20
Ječmen	4	55
Oves,	2	92
Ajda,	4	55
Proso,	5	20
Koruza,	5	60
Leča	8	—
Grah	8	—
Fižol	10	—
Krompir, 100 kilogramov	3	57
Maslo, kilogram	—	96
Mast,	—	88
Špeh frišen	—	70
„ povojen,	—	78
Surovo maslo,	—	85
Jajca, jedno	—	1 2/3
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	60
Telečje	—	50
Svinjsko	—	60
Koštunovo	—	36
Kokoš	—	50
Golob	—	16
Seno, 100 kilogramov	2	86
Slama,	1	96
Drva trda, 4 kv. metre	6	40
„ mehka, „ „	4	20

Dunajska borza
 dné 2. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	78	gld.	35	kr.
Srebrna renta	78	„	80	„
Zlata renta	98	„	95	„
5% marena renta	93	„	20	„
Akcije narodne banke	837	„	—	„
Kreditne akcije	295	„	40	„
London	120	„	—	„
Srebro	—	„	—	„
Napol	9	„	52	„
C. kr. cekini	5	„	66	„
Nemške marke	58	„	50	„
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	119	„
Državne srečke iz l. 1864	100	„	167	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	98	„	90	„
Ogrska zlata renta 6%	120	„	35	„
„ „ 4%	88	„	20	„
„ „ 5%	86	„	60	„
9% štajerske zemljiš. odvez. oblig.	103	„	—	„
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	113	„
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	„	20	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	102	„	25	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	„	—	„
Kreditne srečke	100	gld.	170	„
Rudolfove srečke	10	„	19	„
Akcije anglo-avstr. banke	120	„	112	„
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	216	„	—	„

Nelzogibljivo! S to besedo začenja se anonca v današnje številki, katera priporoča novo, po slavnem zdravniku dr. Pinkas-u izumljeno sredstvo, Roborantium (lase ustvarjajoča tekočina), katero je pri izpadanju las, pleših, golobradcih in osivelih že neverjetno mnogo koristilo in doslej v svojih uspehih ni bilo še doseženo. Nečemo na dolgo in široko razkladati ter hvalisati to iznajdbo, kakor bi za služila, temveč opozarjamo p. n. čitatelje na dotično anonso in priporočamo poskusiti s tem sredstvom. Ako ne bi imelo uspeha, pripravljen je izumitelj denar brez ugovora povrniti.

Hiša se prodá

v **Begunjah** (per Rakek, Cerknica) s 4 sobami, kuhinjo, kletjo, vse obokano, krito z opeko; hlev za 9 parov, dva hleva, kašča, klet, kozole v tribo, 6 predelov, skedenj, kozole samec, 5 predelov, ves hrastov, poleg ceste iz Rakeka na sv. Vid nad Blokami. Vrt in prostor gori omenjenega poslopja meri 2310 □ metrov.
 Kupci naj se oglašijo v **Cerknici** pri g. **Franu Turšiču št. 68.** (365—3)

VIKTOR GLOBOČNIK,
 ces. kr. notar v **Zatičini,**
 naznanja, da je že odprl (366—2)
svojo pisarno.

Št. 8101. (368—3)

Košnja v najem!

V **ponedeljek 4. dan junija t. l.** dopoldne ob 9. uri se bo **deležnja mestnih senožeťij** ob zagrebškej vélikej cesti pod Rakovnikom, pri konjaču v Trnovem, pri kolezijskem málinu in dveh senožeťij pod gradom Tivoli — po óčitnej dražbi za l. 1883 kosoma v najem oddajala.

Dražba se bo pričela **ob 9. uri dopoldne na senožeťij pod Rakovnikom.** kamor se najemniki vabijo, in se bo po zgoraj omejenej visti nadaljevala na drugih senožeťij.

Mestni magistrat v Ljubljani,
 dné 29. maja 1883.

Župan: Grasselli.

C. k. privilegij šivalnih strojev.
Ivan Jaz,
 v Ljubljani, Hôtel Evropa.
 Zaloga vsakovrsnih šivalnih strojev
 za družine in rokodelce, ra blyivih za vsakatero garanje. (376—1)
Šestletna garancija!
 Poduk brezplačno. Na mesečne obroke po 4 do 5 gld.

Vožni red c. kr. priv. južne železnice
 od 1. junija naprej.
Z Dunaja v Trst.

Postaje	Jaderni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Dunaj . . . . . Odhod	6:45 zvečer	7— zjutraj	9— zvečer	1:30 popol.	—
Mürzzuschlag	10:4 „	10:16 „	1:57 po noči	5:27 „	5:45 zjutraj
Gradec	12:1 po noči	12:48 po popol.	6:10 zjutraj	9:35 zvečer	10:35 dopol.
Maribor	1:21 „	2:14 „	8:20 „	11:41 po noči	2:20 popol.
Celje	2:43 „	3:42 „	10:27 dopol.	1:50 „	5:34 „
Laški Trg	— „	3:59 „	10:43 „	2:6 „	5:56 „
Rimske Toplice	— „	4:11 „	16:54 „	2:17 „	6:13 zvečer
Zidani Most	3:25 zjutraj	4:34 „	11:25 „	2:43 „	6:47 „
Ljubljana	4:45 „	6:2 zvečer	1:23 popol.	5:45 zjutraj	10— „
Postojna	6:3 „	7:43 „	3:37 „	7:53 „	1:33 po noči
Nabrežina	7:44 „	9:28 „	5:46 „	10:3 dopol.	5:11 zjutraj
Trst . . . . . Prihod	8:10 „	9:54 „	6:21 zvečer	10:38 „	6— „

Iz Trsta na Dunaj.

Postaje	Jaderni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Trst . . . . . Odhod	8— zvečer	6:40 zjutraj	10:55 dopol.	6— zvečer	8:15 zvečer
Nabrežina	8:42 „	7:14 „	10:55 „	6:49 „	9:44 „
Postojna	10:13 „	9:12 dopol.	1:47 popol.	9:19 „	1:53 po noči
Ljubljana	11:28 po noči	10:45 „	3:44 „	12:10 po noči	5:25 zjutraj
Zidani Most	12:46 „	12:36 popol.	5:36 „	2:25 „	8:15 zvečer
Rimske Toplice	— „	12:49 „	5:48 „	2:39 „	8:33 „
Laški Trg	— „	1:1 „	5:59 „	2:52 „	8:50 „
Celje	1:28 po noči	1:19 „	6:19 zvečer	3:15 „	9:19 dopol.
Maribor	2:53 „	2:50 „	8:30 „	5:55 zjutraj	12:52 popol.
Gradec	4:20 zjutraj	4:25 „	10:55 „	8:20 „	4:35 „
Mürzzuschlag	6:30 „	6:49 zvečer	11:46 dopol.	9:30 zjutraj	9:30 zjutraj
Dunaj . . . . . Prihod	9:40 dopol.	10— „	6:32 zjutraj	4:50 popol.	— „

Razpis.

Na zemljišči, ki ga je kupila dežela Kranjska poleg podaljšane Knaffel-nove ulice v Ljubljani, zidati se ima nov deželni muzej „Rudolfinum“.

Dotična stavbinska dela oddala se bodo razvrstena, in sicer za zdaj sledečim skupinam obrtnikov proti plačilu dovršenega dela na podlagi jednotnih cen; sprejemale se bodo pa tudi splošne ponudbe za vse ali za več skupin v izvršitev določenih del.

Zarad oddaje teh del se razpisuje pismena ponudbena obravnava do uštetega

13. junija t. l.

Po skupinah razvrsteno delo je izračunjeno:

- a) Kopanje tal in zidarsko delo, h kateremu je tudi uračunjeno podobarsko delo in iz cementa ulito blago, potem naprava hišnega vodnjaka, na . . . . . 117.712 gld. 12 kr.
- b) kamnarsko delo na . . . . . 20.667 „ 50 „
- c) potrebno železje na . . . . . 23.428 „ 79 „
- d) tesarsko delo na . . . . . 9.245 „ 75 „
- e) delo krovca s skrlami na . . . . . 5.954 „ 77 „
- f) kleparsko delo na . . . . . 4.541 „ 09 „

Dotični stavbinski podatki, namreč: splošni in posebni stavbinski pogoji, črteži in proračun so na razgled v pisarni deželnega stavbinskega urada, v Reduti I. nadstropje, vsaki dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne.

Ponudniki naj oddajo svoje ponudbe vsaj do **13. junija t. l.** do 12. ure dopoldne pri uležnem zapisniku deželnega odbora kranjskega, v Reduti I. nadstropje.

Ponudbe morajo biti na kolek pisane in zapечатene in z napisom na zavitku: „Ponudba za . . . . . delo pri stavbi deželnega muzeja „Rudolfinum“ v Ljubljani“. Vsakej ponudbi se ima priložiti 10% na jamščina dotične, zgoraj za vsako delo naznanjene dražbene cene, bodi si v gotovini ali v hranilničnih knjižicah kranjske hranilnice ali v avstrijskih državnih dolžnih pismih po sedanjej tržnej ceni (kurzu), ako ta ne presega imenske vrednosti.

Vsak ponudnik se mora v ponudbi izjaviti, da pozna predmet dela in zgoraj imenovane stavbinske črteže, proračune in dražbene pogoje, ter da se tem pogojem pravokrepno podvrže.

Ponudniki naj razločno s številkami in z besedami zapišejo svoj ponudni znesek v jednotnih cenah in koliko odstotkov odjenjajo od jednotnih dražbenih cen, ter naj ponudbi pristavijo kraj in dan, potem svoje bivališče, svoj stan in svoj posel in lastnoročni podpis krstnega in rodbinskega imena.

Deželni odbor si pridržuje pravico, izmed ponudnikov po svojej razbornosti izbrati si podjetnike brez ozira na to, koliko odstotkov kdo odjenja.

Oziral se bode le na pismene, v razpisni dobi došle ponudbe.

Od deželnega odbora kranjskega,
 v Ljubljani, dné 28. maja 1883.

Deželni glavar: Thurn.

Povodom šeststoletnice

priporoča se udano podpisani
v izdelovanje raznovrstnih

lampijonov

in
tulip

za slovesno razsvitljavo ob prihodu Nj. Veličanstva presvetlega cesarja. Izdelujejo se po najnovejšem načinu, varno proti ognju in po najnižjih cenah v vseh narodnih barvah; in sicer **lampijoni** po 30 do 40 kr.; **tulipe** po 70 kr. do 1 gold. — Tudi se vzprijemajo narocila na razne **transparente**.

Ivan Dergesa,

izdelovalec lampijonov, Gradišče št. 16,
v Ljubljani.

(358—3)

Usojam si p. n. občinstvu ponižno naznanjati, da imam v prodajalnici

Terček & Nekrep,

na Mestnem trgu št. 10 v Ljubljani,
dobro asortirano zalogo **krasnih in dobrih**

VOZ,

osobito **kmetske vozove** (bagerle), na pol zadelaue vozove itd. in prodajem jih po **prav nizkih cenah**. Narocila vozov vsake vrste se sprejemajo in dajejo naznanila o cenah ravno tam. Za dobro in čedno blago se daje popolno poročstvo.

Priporočam se v obila naročevanja.

Spoštovanjem

Fran Šiška,

kovaški mojster v Hrastju.

(335—5)

Važno za gostilničarje!

Podpisani naznanja, da ima v zalogi

ledenice (Eiskasten)

vsake velikosti, v katerih se dajo dobro hraniti jedila in pijače. (170—11)

Jan. Podkrajšek v Ljubljani.

Umetne (234—15)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja** in vse **zobne operacije**

zobozdravnik A. Paichel,
poleg Hradeckyjevega mostu, I. nadstropje.

Rimski vrelec (Römerquelle)

(planinski Giesshübler).

Najčistejša alkalična slatina, jako peneča se, zelo okusna, katera nikdar ne poerni vina, t. j. ona je popolnem prosta žveplenokisli soli.

Vedno uspešna pri slabem ali pa motenem prebavljenju, črevesnem kataru, kašlju, boleznih v obistih, mehurju in pri ženskih bolih.

Neprecenljiva v svojem blagodejnem učinku pri slabih, otrocih, stareih in zlati žili.

Razpošilja se v zabojih po 100 polliterskih ali pa 100 literskih steklenic.

Cena polliterske steklenice v Ljubljani 14 novcev.

Oskrbništvo vrelca
Prevali na Koroškem.

Naš disponent je ljubljanska firma **A. Hartmann**, katera prodaja tudi količine, počenshi od 10 steklenic.

Restavratér g. **Ehrfeld** (Hôtel Elephant) in pivovar in gostilničar g. **J. Auer** v Ljubljani imata vedno to izvrstno vodo na razpolaganje. (350—4)

Vrelec kronprincesinje

Štefanije

Krondorfske slatine.

Od zdravniških kapacitet za svojo izredno zdravilno moč pri boleznih v želodcu, na plučah in v grlu pripoznan kot najboljša slatina na kontinentu.

V velicih Bordaux-steklenicah po 24 kr.

prodaje samo

G. PICCOLI,

lekarnar „pri angelji“, na Dunajske cesti,
v Ljubljani. (277—2)

ADOLF EBERL,

stavbeni in pohistveni barvar. Izdelovalec slikanih napisov. Lakirnik.

Lastna fabrikacija

oljnatih barv, lakov in firnežev.

Prodaja na debelo in drobno.

Ljubljana, (113—15)

Marijin trg, tik frančiškanskega mostu.

Cenilniki se pošiljajo na vse strani, kdor jih želi.

Zdatno znižane cene.

Kava

neposredno iz Hamburga

razpošilja kakor znano v izvrstni kvaliteti

Karol Fr. Burghardt, Hamburg,

v žakljih po 4^{3/4} kg. netto, poštnine prosto z zavikom vred nemudoma po poštnem povzetju.

	5 kg. av. v. gld.
Mocca , pristno arabska, plemenita	6.30
Menado , izvrstnega okusa	5.40
Perl-Ceylon , jako fina in mila	5.40
Melange (zmes), posebno priporočati	5.30
Ceylon Plantation , jako slastna	5.—
Java , zlatorumena, jako fina	4.70
Cuba , modrozelenca, briljantna	4.70
Afrik. Mocca , fina in zdatna	3.90
Santos , fina in močna	3.55
Rio , okusna	3.25
Caj v izvrstnej izberi, 1/2 kile od	av. v. gld. 1.—
(318—4)	do gld. 6.—

NAJBOLJŠI

PAPIR ZA CIGARETE

JE

LE HOUBLON

Franosk fabrikat.

PRED PONAREJANJEM SE SVARI!!!

Pravi je ta papir za cigarete samo tedaj, če ima vsak list znamko **LE HOUBLON** in vsak karton nosi varstveno znamko in signaturo.

Cawley & Henry
Propriété de Brevet

CAWLEY & HENRY, alleinige Fabrikanten, PARIS

(191—5)

Devet medalij.

BUDIMSKA

RÁKÓCZY

grenócia,

katero so analizovali in označili deželna akademija v Budimpešti, profesor dr. Stülzel v Monakovem, profesor dr. Hardy v Parizu in profesor dr. Tichborne v Londonu, priporočajo profesor dr. Gebhardt v Budimpešti, profesor dr. Zeissel na Dunaji in druge medicinske kapacitete zaradi njegove bogate vsebine lithiona; posebno uspešno se uporablja pri trdovratnih boleznih prebavnih organov in zaprtju vode ter se pred vsemi znanimi grenóciami posebno izredno priporoča.

Dobiva se po vseh lekarnah in prodajalnicah mineralnih vod, vedno na novo natočena. **Prosi se, da se zahteva izredno Budimska Rákóczy.** (300—4)

Lastniki bratje Loser v Budapešti.

V „NARODNI TISKARNI“
v Ljubljani

je izšel in se dohiva Turgenjeva roman: **NOTA**. Prodajili **M. Mladov. Ml. 8°, 32 pol. Cena 10 kr.**

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledede

slovenske lepoznavske knjige:

V. zvezek, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisatelj **Victor Cherbuliez**, poslovenil **Darotin Hostnik**. Velja 25 kr.
VI. zvezek, ki obsega: Kazari, novela, francoski spisatelj **H. Renard**, poslovenil **Darotin Hostnik**. — Cerkev in država v Ameriki, francoski spisatelj **E. Laboulaye**, poslovenil **Darotin Hostnik**. Velja 15 kr.
Za oba zvezka naj se priloži še 10 kr. poštnine, za jeden zvezek 5 kr., za „Nova“ pa 10 kr.

Vozne liste

nemske in nemško-slovenske priporočila po najnižji ceni

„NARODNA TISKARNA“
v Ljubljani.

Blago za zastave

v vseh barvah

priporočila po najnižjih cenah

Anton Schuster,

Špitalske ulice, v Ljubljani. (377—1)

V kavarni pri „Slonu“

(357-2) vsak dan

sladoled.

K priliki 600 letnice!

Doprane kipe

Njiju Veličanstev cesarja in cesarice

izdelujem jako fino in ceno iz gipsa, proti posebnej želji tudi iz mramornega cementa. — Naročila pri meni in pri g. Franu Kollmann-u v Ljubljani.

Matija Ozbič, kipar v Kamniku.

(370-3)

Iz Hamburga

kava — čaj

poštne prosto z zavitkom vred, kakor znano, reelno, dobrodiseče blago, v vrečkah 5 kilo po poštne povzetji.

Razpošiljatev po vsem svetu.

	Gld. a. v.
Rio, fin, močan	3.45
Santos, izdaten, močan	3.60
Cuba, ff., zelen, močan	4.10
Ceylon, višnjevozelen, močan	5.—
Zlat-Java, izredno fin, mil	5.20
Portorico, delikaten, okusen	5.40
Perl-kava, jako fin, zelen	5.95
Java, močan, delikaten	5.95
Java I., vzgledno fin	7.20
Afr. Perl-Mocca, ognjen	4.45
Arab. Mocca, pravi, plemeniti	7.20
Posebno prijubljena okusna stambulka kavina zmes	4.70
Čaj per kilo:	
Congo, fin	2.30
Souchong, fin	3.50
Obiteljski čaj, izredno fin	4.—
Riž, izredno fin, pr. 5 kilo	1.40
Perl-Sago, pravi, pr. 5 kilo	1.90
Cenilniki o kolonijskem blagu, spirituozih in delikatesah gratis in franco. (151-11)	

A. B. Ettliger, Hamburg.

Pivovarna bratov Kosler-jev.

Izvrstno

mareno pivo

v zabojih po 25 in 50 steklenic se dobiva iz (83-17)

ALOJZIJ MAYER-jeve

zaloge piva v steklenicah v Ljubljani.

Naznanilo in priporočilo.

Ponižno podpisani naznanja, da je začetkom majnika meseca prevzel in dobro uredil

čitalnično gostilno,

katero najtopleje priporoča tukajšnjemu in vnanjemu p. n. občinstvu z zagotovitvijo, da si bo po vseh možeh prizadeval, častitim gostom postrežiti z okusnimi jedili, raznimi namiznimi, bizeljskimi vini in črnino — tudi v buteljah — ter najboljšim Kozlerjevim carskim pivom, vse to ob nagli in skrbni postrežbi in po nizkih cenah.

Opoludanska hrana se daje tudi po mesečnem naročilu v gostilni in čez ulice na dom. Častitej duhovščini se še posebno priporoča s postnimi jedili ob petkih in drugih postnih dnevih. Vrt, hladen in senčen, je tudi že odprt, ravno tako za zabavo častitih gostov pokrito keglijšče, čisto popravljeno in na novo uredjeno. Posebno se priporoča tudi slavnim narodnim društvom za shode in večerne zabave. Nadejajoč se prav obilnega obiskovanja in zagotavljač najskrbnejšo postrežbo, se prav uljudno priporoča

Ignacij Korošec,

gostilničar čitalnične restavracije v Ljubljani.

(363-2)

Takoj delujoče.

Uspeh zajamčen.

Neizogibljivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnjen, pri katerem ostane moj sigurno delujoči

ROBORANTIUM

(brado ustvarjajoče sredstvo)

brez uspeha. Ravno tako sigurno pri plešah, izpalih ali osivelih lasih. Uspeh po večkratnem močnem utrenji zajamčen. Pošilja v steklenicah po 1 gld. 50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gld.

J. Grolich v Brnu.

V Ljubljani se dobiva pri gosp. Edvardu Mahr-u.

Ni sleparija! (192-10)

V novič bistveno znižane cene!

KAVA

izvrstne kakovosti po pravi engros-ceni, iz znane razpošiljalne trgovine

Robert Kap-herr, Hamburg.

v vrečkah po 4³/₄ kilo prave vsebine (ne brutto 5 kil za neto-težo) z všteto poštarino in zamotanjem po poštne povzetji: Avst. vr.

Rio, močan	gld. 3.25
Domingo, okusen	3.60
Santos, jako močan, lep	3.75
Java, svetlozelen, droben, močan	4.10
Cuba, temnozelen, jako droben, močan	4.45
Java II., zlatorumen, jako droben, omleden	4.20
Java I., zlatorumen, jako fin	4.60
Perl-Mocca, fin, zdaten	4.75
Ceylon, modrozelen, plemenit	5.30
Ceylon, Perl., izredno fin	5.40
Menado, jako finega okusa	5.85
Mocca, pravi arab., lepodišeč	6.45
Priporoča se zmes: Ceylon, Perl z Javo I. — Vse čiharne vrste kave so prešetane in izbrane, tedaj proste prahu in črnih zrn. — O reelnosti mojih pošiljatev dobivam sleherni dan najpohvalnejša priznanja. (158-11)	

Neposredni kup — največja varčnost!

„Metliško vino“.

Cestitim gostom in sl. občinstvu naznanjam, da sem prevzel slavnoznanu

gostilnico „Metliško vino“

v hiši „Matice Slovenske“ na Bregu.

Točil bodem prav izvrstno metliško vino po 32 in 40 kr. liter; zraven pa bodem služil z izvrstno in ceno kuhinjo opoludne in zvečer.

K mnogobrojnemu obiskovanju se priporoča

(374-1)

Ivan Rozina, gostilničar.

J. J. Naglas v Ljubljani

na Turjaškem trgu št. 7

se priporoča v izdelovanje vseh

dekoracij po oknih in hišnih pročeljih,

ki bodo potrebna ob navzočnosti Nj. Veličanstva presvitlega cesarja, kakor tudi za pripravo zastav vseh velikostij, grbov, lampijonov itd. po najnižjih cenah.

Da se zamore jamčiti za pravočasno prireditvev, prosi se, da se naročila izvedó vsaj do 15. junija. (289-10)

Velika razprodaja

dobro asortiranega

specerijskega blaga

iz konkurzne mase

F. J. HAFNER-ja

na Mestnem trgu v Ljubljani.

Razprodaja traja do dne 30. junija t. l.

V zalogi je posebno: sladkor, vsake vrste kava, fino olje, čaj, pravi Jamaica Rum, fini brijačevci in treber, sploh vse v to stroko spadajoče blago. — Vnanje občinstvo se opozorjuje, da se vsa pismena naročila izvrše vestno po najnižji ceni proti povzetju in se za embalažo in ekspedicijo ne računni nič. — Od 25. do 30. junija prodajala se bodo po javnej dražbi vsa štacumska oprava, kakor: decimalne tehtnice, stelaže, cinaste posode za tekoče blago itd. (372-2)

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

Do 1. junija in od 1. septembra stanovnina znižana za 25%.

Krapinske Toplice

na Hrvatskem (poštna in telegrafska postaja).

Te toplice so od postaje Zaprešič južne železnične proge Zidani Most-Sisek oddaljene 3 ure in od postaje južne proge Poljičane 4¹/₂ ure. Akratotherme teh toplic, dosegaajoče 30° do 35° R., so neprekosljive v svojej izrednej zdravilnosti pri protinu, trganji v udih in členkih ter njega nasledkih, ischiadi, neuralgiji, kožnih boleznih in ranah, kroničnej Brightijevi bolezni, mrtvudu, patheoloških procesih ženskih seksualnih organov itd. Toplice so odprte od 1. aprila do konca oktobra ter imajo po najnovejših zdravstvenih principih urejene velike vodnjake, posebne banje iz marmorja, douche-kopeli, caldarije (povivnice), massage, lekarno itd.; stanovanja, restavracije, obednice, kavarne in biljardnice, cursalon, godba, park, biblioteka itd. obetajo vse moderne ugodnosti v polnej meri. Od 1. maja naprej vozijo se mej Toplicami in železnično postajo Poljičane omnibusi z neomejenim številom oseb po prihodu dunajskega vlaka ob 9¹/₂ zjutraj za vožno ceno 3 gld. za osebo. K vsakemu drugemu vlaku stoji na razpolaganje priložni vozovi. Od 1. junija ponujali se bodo tudi na postaji Zaprešič ob vsakem došlem vlaku vozovi do Krapinskih Toplic. — Na vprašanja odgovarjata in dajeta zahtevana pojasnila o teh toplicah vodstvo toplic in njihov zdravnik, sanitetni svet dr. Edgar vit. Aigner in pa gospod J. Badl na Dunaji, Neubau, Schottenhofgasse št. 3. — Brošurice o toplicah dobé se po vseh knjigarnah, prospekti pa pri vodstvu.

Krapinske-Toplice v aprilu 1883.

(242-3)

Novost

s senzačnimi uspehi!

Ne presežno sredstvo

proti

slabemu teku, navalu krvi, napenjanju, nadihu, protinu, hypochondriji, kataru, koliki, glavobolju, želodčnemu krču, nervoziteti.

Sauveur de la vie.

Em. grofa Lichtenberga tovarna likerjev v Šmariji (na Kranjskem).

1 steklenica koncentrirano 1 gld. 20 kr. za mažo; 1 steklenica likerja 65 kr. za pijačo. Vsakej steklenici je priloženo vodilo za rabo.

Nepresežno sredstvo

proti

koleri, reumatizmu, omotici, bodljaju, mrtvudu, vodenici, zobobolju, difteritidi, migreni, prsnemu krču, boleznim na jetrah. (359-2)

Po receptu francoskega zdravnika. Čisto neškodljivo. Vnanje uporabljeno uteši takoj vsako bolečino. Za nenadne napade boleznij bi imelo biti pri rokah v vsakej družini, posebno ker se vzdrži leta in leta. Mnogo spričeval na razpolaganje.

Zaloga pri g. Viljemu Mayr-u, lekarnarji v Ljubljani.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.